

Ester Chalupníčková: Tunel

Sedí v tramvaji. Je namáčknutá mezi nějakým tlust'ochem plně zabraným do svého mobilu a mrzutou dámou s umělými řasami. Ve voze je strašný hluk. Všude je cítit směsice pachů. Parfémy, pot a nemyté vlasy se slívají do jednoho odporného smradu. Dívka s uhlově černými vlasy pozoruje mačkanici před ní. Poslouchá úryvky z rozhovorů. Je jí to nepříjemné. Je to natržené soukromí. Protože lidé ani nemají dost prostoru na to, aby si to soukromí dokázali uchránit.

Každý den jezdí dívka tramvají do školy a potom domů. Nemá to ráda. Jenže svět je velký. Oproti němu je sice trasa od dívčina domu do školy malá, jako je oproti stromu malý mravenec. Je to ale pořád dost velká vzdálenost na to, aby dívka nemohla chodit pěšky. A i kdyby mohla, neměla by na to možná ani dost energie. Přece jen je školní život dlouhý.

Dívka ví, že by si neměla nechávat sedadlo pro sebe. Nebo spíš tu třetinu sedadla – sdílí s dalšími dvěma lidmi dvě sedadla. Dvě sedadla pro tři a půl člověka. Nemůže se skoro ani zavrtět. Všimne si staré paní stojící u prosklených dveří. Chtěla by jí uvolnit místo. Jenže se nedokáže zvednout. I kdyby se jí to podařilo, tlouštík a ta paní by se hned rozvalili namísto ní. I kdyby by se nerozvalili, na její místo by se okamžitě vrhnul někdo jiný. Mohla by na sedadle nechat svůj batoh. Ale nepotřebuje, aby ji někdo okradl. I kdyby neokradl, dívce by se nepodařilo prodrat přes všechny lidi. Zůstala by namáčknutá v chumlu lidí, její batoh by zůstal někde v nedohlednu.

A i kdyby se jí podařilo prodrat až ke stařence, podařilo by se jí natáhnout ruku, dovést až ke svému místu... možná by to ani neoceníla. Možná by byla protivná jako všichni tady. Možná by ji odmítla. Nebo by možná nebylo o nic lepší, kdyby se snažila nacpat mezi dvě sedadla, do té nepohodlné polohy, jakou musí trpět dívka. Možná, že by se nesnažila pomoci stařence, ale sama sobě. Dívka zavrtí hlavou. Proč nad něčím takovým přemýšlí?

Podívá se na hodinky, zkříví obličej do hrozné grimasy. Asi přešla zastávku. Nebo ještě pojede hodně dlouho. To ale nikoho ve voze nezajímá. Kola skřípají o koleje. Lidé na chvíli zmlknou. Na chvíli. Není to ani vteřina. Naslouchají námaze kovu. Pak se znovu dají do řeči, breku, kňourání, smíchu. Bylo to, jako by někdo pouštěl nahrávku rozhovorů lidí ve voze, jako by ji naráz vypnul a zase zapnul. Cvak.

Nikdo v tramvaji nezná dívčino jméno. Nikdo nezná její příběh. Nikoho nezajímá, že ráda tančí, když padají kroupy, že si kouše nehty nebo že nesnáší psy. Dívka zase neví jejich jména. Neví nic o jejich rodině nebo o jejich oblíbených filmech. Proč by taky. Lidí je moc.

Nepotřebujeme vědět všechno o všech. Jednou se letmo setkáme pohledem, podruhé se už ale neuvidíme. Jsme jako stíny.

Dívka nad podobnými věcmi ráda přemýšlí. Ráda si všímá lidí kolem sebe. Ráda se dívá na výrazy v jejich tvářích, ráda hádá, na co zrovna myslí. Někdy u podobných úvah vyděsí sama sebe. Nikdy ji ale nenapadlo vzpomenout si na řidiče. Nikdo nikdy nemyslí na řidiče. Snad jen, když odjede těsně před tím, než doběhneme ke stojícímu vozu, když jsme uhnání a víme, že budeme na zastávce čekat dalších deset minut. Jenže co je deset minut oproti tomu, co řidič stráví za volantem? I řidiči mají život.

Dívka má v hlavě prázdno. Nudí se. Nemá nad čím přemýšlet. Když na něco myslí, hluk kolem se ztlumí, pohyby a drncání tramvaje se vytratí. Je plně ponořená do svých myšlenek. Jenže teď je všude ruch. Někde vzadu brečí dítě. Jsou tu cítit staré ponožky. Dívka si zacpává uši. Hluk nepolevuje. Zdá se, že všichni naschvál ještě zesílili zvuky hádek a pokašlávání. Všechno se zintenzivňuje. Dívce tepe ve spáncích. Bolí ji hlava.

Dívka zavírá oči. Její víčka jsou křečovitě přitisknutá k sobě. Jak dlouho tohle ještě bude trvat? Snad navždy. Dívka přerývaně dýchá. Zarazí si prsty ještě hlouběji do uší. Křik sílí. Tramvaj vrže. Má chuť vykřiknout. Chtěla by utnout tohle celé jediným zvukem. Aby se prodrala na povrch. Aby byla slyšet jen ona. Aby konečně porozuměla tomu, jak přeplněný vůz vnímá vysoký člověk, který se na tohle všechno dívá z výšky. Toho člověka se nic z tohohle netýká. Je odštíhnutý od té mačkanice. Někdy se jen tak může sám pro sebe bezdůvodně usmát. Chce být jako on.

Vtom všechno utichne. Je slyšet jen rytmické dunění, jak tramvaj hladce klouže po kolejích. Ta-dam, ta-dam. Dívka otevře oči. Rozhlédne se kolem. Lidé jsou jako učarování. Naslouchají tomu uklidňujícímu zvuku. Venku je tma. Ve vozidle svítí příjemné, žluté světlo. Na malou chvíli je klid.

Pak se venku ale znovu rozední. Lidé pomalu začnou mluvit. Něčemu se smát. Postupně se to ale znovu mění v ten hrozný hluk. Pláč, hádky. Dívka to nevnímá. Pořád je okouzlená tím okamžikem. Díky těmto chvílím po cestě ze školy zůstává při životě. Klid sice venku už není, ale vevnitř, v dívčině hlavě, přetrvává. Miluje to rytmické dunění. Co by dělala bez tunelů?